

בש"פ 3409/16 - משה בן משה נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון
בש"פ 3409/16

כבוד השופט י' עמית
משה בן משה

לפני:
העורר:

נ ג ד

מדינת ישראל

המשיבה:

ערר על החלטת בית המשפט המחוזי בירושלים בתיק
תהג 4807-07-15 שניתנה ביום 20.3.2016 על ידי
כבוד השופט ב' גרינברגר

(10.5.2016)

ב' באייר התשע"ו

תאריך הישיבה:

עו"ד יצחק בם
עו"ד יצחק מורדוך

בשם העורר:
בשם המשיבה:

החלטה

ערר על החלטת בית המשפט המחוזי בירושלים (כב' השופט ב' גרינברגר) מיום 10.3.2016 בתה"ג 4807-07-15, בגדרה נדחתה בקשתו של העורר להורות למשיב להמציא לו את מסמכי ההסגרה בעניינו מתורגמים כולם לשפה העברית.

1. בלגיה הגישה למדינת ישראל בקשת הסגרה נגד העורר ושלושה אחרים, בגין שותפות לעבירה של שוד מזוין שבוצעה לכאורה בשנת 2010. בהמשך לכך עתר המשיב לבית המשפט המחוזי בירושלים בבקשה להכריז על העורר כבר הסגרה, בהתאם להוראת סעיף 3 לחוק ההסגרה, התשי"ד-1954.

המסמכים הרלוונטיים הוגשו למשיב באנגלית (חלקם מתורגמים מהשפה הפלמית וחלקם ככל הנראה במקור באנגלית), ובהמשך הוגשו גם המסמכים המקוריים בשפה הפלמית. לטענת העורר, אין הוא יודע לקרוא אנגלית ופלמית, ומכאן פנייתו לבית משפט קמא בבקשה להורות למשיב כי יורה למדינה לתרגם את המסמכים לעברית ולהעבירם אליו.

2. בית המשפט דחה את בקשת העורר. בהפנותו לפסק דינו של בית משפט זה בבש"פ 501/09 היועץ המשפטי לממשלה נ' מאיו (10.5.2009) (להלן: עניין מאיו), ציין בית המשפט כי זכותו של מבוקש בהליכי הסגרה לקבל לידיו חומר ראיות מתורגם לעברית, אינה זכות מוחלטת, וכי לעתים לא יהיה ממש בבקשה, כגון כאשר המניע מאחוריה הוא ניסיון לדחות את הליכי ההסגרה או מכל סיבה אחרת שאינה תמת לב.

לגופו של עניין, בית המשפט ציין כי העורר התגורר בבלגיה במשך כארבע שנים, מתוכן שנה בבית סוהר מקומי, כך שסביר להניח כי רכש לעצמו ידע בסיסי בשפת המקום. עוד ציין בית המשפט, כי שפת אמו של העורר אינה השפה העברית אלא השפה הגרוזינית (העורר עלה לישראל בשנת 1990, בהיותו כבן 16, והתגורר בישראל במשך כשמונה שנים), כך שספק אם יש יתרון של ממש להכרתו של השפה העברית על פני זו הפלמית.

בית המשפט דחה את טענת העורר כי במשך שהותו בבלגיה עבד בסביבת דוברי עברית, משזו לא הוכחה; כן נקבע כי טענת העורר כי לא נזקק לשפה הפלמית בשגרת יומו, שכן הסתובב לכל מקום "עם 10-20 אנשים ואפילו 30 איש, גם לסופר..." וכי תמיד הסתובבו איתו אנשים מבית חב"ד ומהקהילה ועזרו לו – אינן משכנעות. עוד הזכיר בית המשפט את עדותה של מוכרת משקפיים בלגיה, שהעידה כי העורר הזמין אצלה זוג משקפיים בשיחה טלפונית, עדות לה לא התכחש העורר ואף לא טען כי ההזמנה בוצעה באמצעות מתורגמן.

לבסוף, בית המשפט עמד על כך שבמסגרת הליכי המעצר של העורר, טען בא כוחו לגופן של הראיות מבלי שהועלתה על ידו כל דרישה לגבי תרגום המסמכים, באופן המצביע על כך שהעורר ובא כוחו הסתדרו עם חומר הראיות כפי שהוגש.

3. לטענת העורר, שגה בית משפט קמא בקבעו כי יש להניח שהוא רכש ידע בסיסי בשפה הפלמית. לדבריו, אדם יכול להתגורר במדינה במשך זמן רב בקהילה נבדלת מבלי לרכוש ידע מסוג זה (כדוגמה לכך מצביע העורר על המצב בישראל לגבי חלק מהעולים מחבר העמים ומארצות דוברות אנגלית). למעלה מכך, העורר טוען כי אף אם הנחתו של בית משפט קמא היא נכונה, לא די ב"ידע בסיסי" בשפה הפלמית כדי לקרוא את חומר הראיות ולהבינו כדבעי, ועל כן אין בכך כדי לפטור את המשיבה מחובת התרגום המוטלת עליה. באשר לדברי בית משפט קמא לפיהם עברית אינה שפת אמו, העורר טוען כי זו השפה בה הוא מתנהל.

עוד טוען העורר כי אין לזקוף לחובתו את העובדה שלא ביקש את תרגום המסמכים במסגרת הליכי המעצר, שאז ההתמודדות עם חומר הראיות היא ברמה הלכאורית בלבד. לבסוף, העורר טוען כי הכלל הוא תרגום המסמכים, וההימנעות מכך היא חריג, כך שהנטל להניח תשתית עובדתית לביסוס החריג מוטלת על כתפי המשיב. אלא שבנסיבות דנן, בית משפט קמא לא קבע ממצא עובדתי בדבר שליטתו של העורר בשפה האנגלית או הפלמית, אלא הסתפק בהנחה שכך אכן הדבר. הנחה זו, לטענת העורר, אין בה די לביסוסו של החריג.

המשיב התנגד לבקשה, ותמך יתדותיו בהחלטתו של בית משפט קמא.

4. בפסק הדין בעניין מאיו נקבע כי לצד הטלת חובת התרגום על המדינה:

"...לעולם תהא שמורה לבית-המשפט היושב לדין הסמכות לסייג חובה זו ולהתאימה למקרה שבפניו. כך, תוכל הערכאה שעל ההסגרה להידרש לטענת המדינה ולפיה מן הראוי לפטור אותה לחלוטין, בשל נסיבות עליהן בכוחה להצביע, ממלאכת התרגום או למצער לצמצם את היריעה באשר לחומר שיש לתרגמו. בית-המשפט ישקול בדבר ויחליט על-פי שיקול-דעתו".

כך עשה בית משפט קמא, ובמישור העקרוני איני רואה להתערב בשיקול דעתו. עם זאת, בעקבות הדיון שנערך בפניו ובעקבות הודעת המשיבה כי מדובר ב-18 עמודים בלבד (בגרסה הפלמית), אני נעתר חלקית לבקשה ומורה למשיבה לתרגם תוך 30 יום את ההודעות בלבד (להבדיל מהסיכומים) הנזכרים בסעיף 22 א; ג; ו; ז; ו-ט לבקשה, באשר מסמכים אלה נוגעים ישירות למבקש. לא מצאתי להיעתר לבקשה לתרגם את מחקרי התקשורת (סעיף 22 לבקשה) ומסמכים נוספים שאינם נוגעים ישירות למבקש.

5. אשר על כן, הערר מתקבל חלקית כאמור לעיל.

ניתנה היום, ח' בניסן התשע"ו (16.5.2016).

ש ו פ ט